

Ko tono Ua 'o te 'Ipiseli 'a Paula ki te Kakai Kolinitoó **Ko te talateú**

Ne'e fa'u 'e Paula tana *Ua 'o te 'Ipiseli 'a Paula ki te Kakai Kolinitoó* 'i te taimi faingata'a 'i tono vā 'o'oná mo te siasi 'i Kolinitoó. Ne fai nai he 'ū lau kovi 'e te kau mēmipa 'o te siasí kiā Paula, kā 'oku hā 'i tana tohi nei tana faka'amu lahi ke fakalelei mo nātou, pea mo tana fiafia lahi 'i te faifai pea notou lava 'o fakaleleí.

'I te konga 'uluaki 'o te tohí (vahe 1-7) 'oku fakamatala ai 'e Paula ki te anga 'o tana feanganga mo te siasi 'i Kolinitoó, 'o fakamahino'i ai 'e ia te tupu'anga 'o tana tali ta'e toe afe tono lau'ikovi'i mo fakafepaki'i 'e te siasí, pea fakahā ai pē 'e ia tana fiafia 'i tana iku ke tali lelei te notou fakatomala pea fakalelei mo iá. Ne'e kole leva 'e ia ki te siasí ke notou fai he tokoni nima mafola ma'a te kakai Kalisitiane masiva 'i Siuteá (vahe 8-9). 'I te 'ū vahe ki muli 'o tana tohi nei (vahe 10-13) 'oku taukapo'i ai 'e Paula tono tu'unga 'apōsetoló, 'a ia ne'e fehu'ina 'e te 'ihī 'i Kolinitoó 'a ia ne'e notou tala ko te kau 'apōsetolo mo'onī 'ia nātou, kae tukuaki'i 'ia Paula takua ko te 'apōsetolo lohi ia.

Ko te kakano 'o te tohí

Ko te talateú (1:1-11)

Ko Paula mo te siasi 'i Kolinitoó (1:12–7:16)

Ko te me'a'ofa ma'a te kau Kalisitiane 'i Siuteá (8:1–9:15)

Ko tono taukapo'i 'e Paula tono tu'unga 'apōsetoló (10:1–13:10)

Ko te tātukú (13:11-13)

Ko te fakafe'iloaki

¹ Ko au Paula ko he 'apōsetolo 'a Sīsū Kalaisi 'i te finangalo 'o te 'Atuá, mo te si'i kāinga ko Tīmoté — ko te mā tohi ki te siasi 'o te 'Atuá 'oku 'i Kolinitoó, mo te kau lotu fuli pē 'oku 'i Ākeiá kātoa. *

² 'Ofa ke kotou ma'u kelesi mo te fiamālie, mei te 'Atuá ko te tou Tamai, mo te 'Alikí ko Sīsū Kalaisi.

Ko te fakafeta'i 'a Paula ki te 'Atuá

³ Fakafeta'i ki te 'Atua mo Tamai 'a te tou 'Alikí ko Sīsū Kalaisí, 'a ia ko te Tamai 'o te fai manava'ofá, pea ko te 'Atua 'oku 'A'ana 'ia te fiamālie kotoa pē;

⁴ 'ia Ia 'oku tokoni'i 'ia mātou 'i te motou tu'utāmaki fuli pē, kote'uhí ke motou lava ai ke tokoni'i 'ia nātou 'oku 'i te tu'utāmaki kehekehe, 'aki 'ia te tokoni 'oku tokoni'i 'aki 'ia mātou 'e te 'Atuá.

⁵ He hangē 'oku mahua mai 'ia te 'ū mamahi 'o Kalaisí kiā mātou, pehē foki ko te me'a 'iā Kalaisi 'oku mahua mai mo te motou tokoni'í.

⁶ Kāpau 'oku motou mamahi, 'oku 'uhinga iá ki te kotou fiamālie mo te fakama'uli; pea kāpau kua fakafiamālie'i 'ia mātou, ko te fai ai pē kote'uhí ko te kotou tokoni'i, 'a ia 'oku ngāue lelei ke kotou lava kātaki'i 'ia te 'ū mamahi ko ia 'oku motou kātaki'i foki.

⁷ Pea 'oku tu'u ma'u pē te motou 'amanaki 'iā kōtoú; ko te motou 'ilo'i, hangē 'oku tou kaungā mamahí, pehē foki 'oku tou kaungā tokoni'i.

⁸ He 'oku kala motou loto ke kotou ta'e'ilo'i, kāinga, ki te tu'utāmaki ne'e hoko kiā mātou 'i Īsiá; 'i te motou mātu'aki mafasia 'i ai, 'o kala mei lava

* **1:1** 1:1 Ngā 18:1

ke tali, ko ia ne'e mole 'aupito te motou 'amanaki ki te ma'ulí.*

⁹ 'Io, ne'e motou ongo'i kua tonu 'ia mātou ki te maté, kote'uhí ke 'aua na'a motou falala kiā mātou, kā ki te 'Atuá, 'ia Ia 'oku fokotu'u 'ia te pekiá.

¹⁰ Pea ne Ina hamusi 'ia mātou mei te fu'u mate'anga ko ia ne'e pehē fau, pea 'e Ina hamusi; 'io, 'oku motou falala kiā Ia 'e toe fai ai pē 'e Ia te motou hamusí.

¹¹ Kehe pē ke kotou kau 'i te motou lotuá: kote'uhí ke 'avatu 'e te tokolahí 'ia te lotu fakamālō'ina ma'a mātoú, kote'uhí ko te tāpuaki ne motou ma'u mei te hūfakina 'a te tokolahí.

Ko te liliu 'e Paula tana fokotu'utu'ú

¹² He ko te motou fiafia'angá 'a 'eni, ko te fakamo'oni 'e te motou konisēnisí, ko te motou fakafeangai ki māmani, pea kiā kōtoú, ne'e 'i te mā'oni'oni* faka-'Atua, mo te loto hangataha, 'o kailoa tu'u 'i te poto fakakakano, kā 'i te kelesi 'a te 'Atuá.

¹³ He 'oku kailoa motou toe tohi atu he me'a kehe, kā ko ia pē 'oku kotou lau 'eni mo fakamo'oni'í. Pea 'okou falala 'e kotou fakamo'oni'i 'o a'u ki te ngata'angá,

¹⁴ ('o hangē foki ko te 'ilo'i 'o mātou 'e te kotou 'ihī,) 'o pehē, ko te kotou pōlepole'anga 'ia mātou, 'o hangē foki ko te motou pōlepole'anga 'ia kōtou 'i te 'aho 'o te tou 'Aliki ko Sīsuú.

¹⁵ Pea 'i taku falala peheé, ne au loto ke fu'aki 'alu atu kiā kōtou, kote'uhí ke kotou ma'u tu'a ua he kelesi.

* **1:8** 1:8 1 Kol 15:32 * **1:12** 1:12 mā'oni'oni: 'oku pehē 'i tono 'ū hiki fualoa 'ihī, loto tau'atāina.

16 Kā ke au fou atu 'iā kōtou ki Masitōnia, pea ke au toe ha'u mei Masitōnia kiā kōtou kae 'a kōtou toku moimoi'i ki Siuteá.*

17 Pea 'i taku loto peheé, pea ne au va'inga'aki koā? Pē ko taku 'ū tu'utu'uní 'oku fokotu'u fakaemāmani koā, kote'uhí ke fai he "Io, 'io", mo te "Kailoa, kailoa"?

18 Kā ko te 'Atuá 'oku mo'oni Ia, 'oku kala ko te "Io" mo "Kailoa" 'ia te motou 'ū lea 'oku fai atú.

19 He ko te 'Alo 'o te 'Atuá — 'ia Kalaisi Sīsū, 'ā ē ne'e malanga 'aki 'i te kotou lotolotongá 'e mātoú, 'e au mo Silivenusi mo Tīmoté — tala'i'eaí ne hoko Ia ko te "Io" pea "Kailoa"; ka ne'e "Io" pē 'iā Ia.*

20 He neongo pē 'oku fia 'ia te 'ū tala'ofa 'a te 'Atuá, kā 'oku notou tu'u kotoa pē 'iā Ia tono "Ió"; pea fou 'iā Ia foki tono "Emení", ke 'i ai he lāngilangi 'o te 'Atuá 'iā mātou.

21 Pea ko te 'Atuá ia, ko Ia 'oku fakatu'uma'u 'ia mātou fakataha mo kōtou 'iā Kalaisí, pea ko Ia kua Ina pani 'ia tātoú;

22 ko Ia foki ne'e sila'i 'ia tātoú, mo 'aumai 'ia te Laumālié ke 'afio 'i te tou lotó ke faka'ilonga'i ko tātoú ko Tono kakai.

23 Kā ko taku leá 'eni — ko te 'Atuá ē ke hopo mo toku lotó! — ko tono 'uhinga 'o te kala u 'alu atu ki Kolinitoó, ko taku mamae pē kiā kōtou.

24 Kā 'oku kala ko taku pehē 'oku 'a mātou ke pule ki te kotou tuí; kaikehe ko te kau tokoni pē 'ia mātou ki tono langa'i te kotou fiafiá. Seuke, ko te me'a ki te tuí 'oku kotou tu'u.

2

1 Ka ne'e pau toku lotó ki te me'a nei, 'e kala u toe

* **1:16** 1:16 Ngā 19:21 * **1:19** 1:19 Ngā 18:5

'alu atu mo fakalotomamahi pehē kiā kōtou.

² He kāpau 'okou fakamamahi'i 'ia kōtou, pea ko ai tū he taha ke fakafiafia'i 'oku? 'E kala nai ko ia pē kua mamahi meiā aú?

³ Pea 'okou tohi te me'a ko iá, kote'uhí ke 'aua na'a u 'alu atu 'o kai mamahi meiā kōtou, 'ia kōtou ne au mei fiafia aí; ko taku falala ko te anga 'eni 'o kōtoú kotoa pē, kā 'i ai si'aku fiafia, ko te fiafia ia 'a kōtou fuli pē.

⁴ He ne'e fai taku tohi kiā kōtoú mei te loto ne fu'u mafasia mo hoha'a, pea fu'u lo'imata lahi; pea ne'e kala faí ko te kotou fakamamahi'i, kā kote'uhí ke kotou 'ilo'i taku 'ofá, tana hulu atu kiā kōtoú.

Ko te fakamolemole'i o te toko taha faikoví

⁵ Pea kāpau kua fakatupu mamahi he taha, 'oku kala ko au kua fakamamahi'i 'e iá, kā ko kōtou kotoa pē – kehe 'oku kotou ongo'i; he 'oku kala u fia 'ai ke mafasia 'ia kōtou.

⁶ He kua lahi pē ki te toko taha pehē 'ia te tautea ne'e fai 'e te kotou tokolahi.

⁷ Ko ia ne'e kotou mei anga-lelei mu'a 'o fai tono fakamolemole mo tono fakafiamālié, na'a 'iloangé 'e fōngia 'aupito he toko taha pehē, 'o kā hulu atu ta'aná mamahi.

⁸ Ko ia 'okou enginaki atu ke kotou fakapapau'i te kotou 'ofa kiā iá.

⁹ He ko tono 'uhinga ia foki ne au fai ai taku tohí, ke au 'ilo'i te mo'oni 'o kōtoú, pe 'e kotou talangafua 'i te me'a kotoa pē.

¹⁰ Kā ko ia 'oku kotou fakamolemole'i he me'a ki aí, 'okou fakamolemole'i 'ona 'e au foki; kae'uma'ā ko te fakamolemole 'a'akú, 'o kāpau kua u fakamolemole'i he me'a, kua u faí kote'uhí ko kōtou 'i te 'ao 'o Kalaisí;

11 talia na'a kākaa'i 'ia tātou 'e Sētane, he 'oku kailoa ke tou ta'e'ilo ki tana 'ū founiga ngāue.

Ko te loto hoha'a 'a Paula 'i Taloasi

12 Pea ko 'eni, 'i taku hoko atu ki Taloasi ke malanga 'aki te ongoongolelei 'o Kalaisí, pea fakaava ai kiā au he matapā 'i te ngāue 'a te 'Alikí,*

13 kā ne kailoa he fiamālie 'i toku laumālié, kote'uhí ko te kailoa ke au 'ilo'i 'i ai si'aku tokoua ko Taitusí; kā ne au fai taku tataú kiā nātou, pea u 'alu atu mei ai ki Masitōnia.

Ko te ikuna 'iā Kalaisí

14 Kā 'okou fakafeta'i ki te 'Atuá, 'i Tana tataki 'ia tātou hangē he takimu'a 'oku taki atu Tana kau pōpulá, mo Tana faka'alaha atu 'iā mātou 'i te feitu'u kotoa pē 'ia te nanamu ko te 'ilo kiā Iá.

15 He ko te ngangatu 'ia mātou 'o Kalaisi ki te 'Atuá 'iā nātou kua fakama'ulí, mo nātou 'oku fakatau ki malá;

16 ki te fa'ahinga ko 'eé ko te nanamu 'o he mate, pea iku ai ki te mate; kā ki te fa'ahinga ko 'eé, ko te nanamu 'o he ma'uli pea iku ki te ma'uli. Pea ko ai tū ia 'oku fe'unga mo he fu'u me'a pehē?

17 He 'oku kala motou hangē ko te tokolahi 'oku fai kākā 'aki te Folafola 'a te 'Atuá; kā 'oku motou lea 'iā Kalaisi 'i te mo'oni 'o te lotó, pea 'i te 'Atuá, pea 'i te 'ao 'o te 'Atuá.

3

Ko te Fuakava Fo'ou 'a te 'Atuá

1 He 'oku motou toe kamata ke sani 'ia mātou? Pe ne'e mei tonu 'apē ke motou fai 'o hangē ko te 'ihī,

* **2:12** 2:12-13 Ngā 20:1

he tohi fakaongolelei atu kiā kōtou, pe ko te 'ū tohi fakaongolelei mai meiā kōtou?

² Kā ko kōtoú ko te motou tohi kua tongi 'i te motou lotó, 'o 'ilo'i mo toutou lau 'e te kakai kotoa pē,

³ 'o kotou mātu'aki e'a ko te tohi ne'e fai 'e Kalaisi, 'o ngāue 'aki 'ia mātou; 'a ia 'oku kala fai 'aki te vaitohi, kae 'aki 'ia te Laumālie 'o te 'Atua ma'ulí, 'o kailoa tohi he tohi'anga maka, kā 'i te 'ū tohi'anga ma'uli, ko te 'ū lotó.*

⁴ Pea ko 'eni, ko te me'a 'iā Kalaisí, 'oku 'i ai he motou falala pehē ki te 'Atuá.

⁵ 'Oku kala ko taku pehē, 'oku fe'unga 'ia mātou ke fakakaukau'i he me'a fakaemātou pē; kā ko te motou fe'unga'angá 'oku mei te 'Atuá.

⁶ Ko Ia foki ne Ina ngaahi 'ia mātou ke fe'unga mo te motou lakangá, ko te kau talafekau 'o te Fuakava Fo'oú, 'o kala 'o he tohi, kā 'o te Laumālié. He 'oku tāmate 'ia te tohí, kā 'oku foaki ma'uli 'ia te Laumālié.*

⁷ Pea kāpau ko te Laó ne'e vaka mai ai te maté, ne'e tohi tongi 'i te ongo maka, pea fakaofo te anga tono foaki maí 'i te hā lāngilangi'ina te fofonga 'o Mōsesé, 'o popongi te mata 'o te kakai 'Isilelí 'i te notou mamata ki aí, neongo ne mole ngafua te lāngilangi ko iá,*

⁸ pea huanoa te lāngilangi'ina ange te aleapau 'oku vaka mai 'i te Laumālié.

⁹ 'Io, kāpau ko te me'a lāngilangi 'ia te me'a ne'e vaka mai ai te tautea maté, kae huanoa tana hulu atu 'ia te tala fakatonuhia 'i te lau lāngilangi.

* **3:3** 3:3 'Eki 24:12; Sel 31:33; 'Isi 11:19; 36:26 * **3:6** 3:6 Sel 31:31

* **3:7** 3:7 'Eki 34:29

10 Pea neongo ko he me'a lāngilangi'ina, seuke, 'oku kailoa ha'aná lāngilangi 'i te me'a nei, kote'uhí ko te fungani ange 'ia te lāngilangi 'e tahá.

11 'Io, kāpau ne'e lāngilangi'ina 'ia te me'a kua molé, huanoa tana lāngilangi'ina 'ia te me'a 'oku tu'uloa 'o ta'engatá.

12 Ko ia 'i te motou ma'u he 'amanaki peheé, 'oku motou lea mālohi mo ta'e toe afe.

13 Pea 'oku kala motou fai hangē ko Mōsesé, 'a ia ne'e 'ai he pūlou ki tono fofongá, kote'uhí ke 'aua na'a sio atu 'e ha'a 'Isileli ki te ngata'anga 'o te me'a mole nā.*

14 Kaikehe, ne'e fakakuihi te notou 'atamaí; he 'oku kei tu'u pē 'ia te pulonga ko iá, 'o a'u mai ki te 'aho nei, 'o kā fai tono lau 'o te Fuakava Matu'á; 'o kailoa tatala 'ia te pulongá he kua ka'anga ia 'iā Kalaisi.

15 Kā 'oku a'u ki te 'aho nei, 'oku kei fakapūlou'i ai pē te notou lotó 'i te lau 'o Mōsesé;

16 kae kā tafoki he taha ki te 'Alikí, pea to'o leva 'ia te pūloú.*

17 Kā ko te 'Alikí ko 'ení ko te Laumālie; pea ko fea pē he feitu'u 'oku 'i ai te Laumālie 'o te 'Alikí, 'oku 'i ai te tau'atāiná.

18 Kā ko tātou fuli pē, lolotonga 'ia te tou ta'epūlouú, 'o sio ki te lāngilangi 'o te 'Alikí hangē 'oku 'asi mai he sio'atá, 'oku tou liliu ai ki Tono 'īmisi ko iá, 'o fai mei te lāngilangi ki te lāngilangi, 'o hangē ai pē ko te ngāue 'a te Laumālie 'o te 'Alikí.

4

Ko te koloa 'i te ipu 'umea

* **3:13** 3:13 'Eki 34:33 * **3:16** 3:16 'Eki 34:34

¹ Kote'uhí kua 'alo'ofa te 'Atuá kiā mātou 'o foaki mai te ngāue ko 'ení, 'oku kala motou fo'i.

² Kā kua motou si'aki 'ia te fai fufū 'o te 'ū me'a fakamaá, 'o kailoa motou laka fakaololo, 'uma'ā he motou hu'i 'ia te Folafola 'a te 'Atuá; kā ko te motou 'ai ke e'a 'ia te mo'oní, ko te me'a ia 'oku motou fakaongolelei'i 'aki mātou ki te konisēnisi taki taha 'o te kakai kotoa pē 'i te 'ao 'o te 'Atuá.

³ Pea kāpau 'oku pulonga te motou ongoongolelei, 'oku pulonga pē ia ki te kakai 'oku mala'iá

⁴ 'ia nātou kua fakakuihi te notou 'atamaí 'e te 'atua 'o te tu'u ko 'ení, kote'uhí ke 'aua na'a notou sisio ki te maama 'o te ongoongolelei lāngilangi'ina 'o Kalaisí, 'a ia ko te īmisi 'o te 'Atuá.

⁵ He 'oku kala motou malanga 'aki 'ia mātou; kā 'oku motou malanga 'aki 'ia Kalaisi Sīsū ko te 'Alikí, pea ko mātoú ko te kotou kau tamaio'aliki kote'uhí ko Sīsū.

⁶ He ko te 'Atuá ia ne'e folafola, “E ulo mai he maama mei te pō'ulí;” pea ko Ia ia kua Ina ulo 'i te motou lotó, kote'uhí ke 'i ai he ulo atu 'o te 'ilo ki te lāngilangi 'o te 'Atuá, 'i te fofonga 'o Sīsū Kalaisí.*

⁷ Kā 'oku motou ma'u 'ia te koloa ko 'ení 'oku fa'o ipu 'umea, kote'uhí ke 'o te 'Atuá ai pē 'ia te makehe atu 'o te mafaí, 'o kailoa ko te me'a meiā mātou.

⁸ Ko te motou angá ē, ko te fetēkeekina 'o mātou mei te feitu'u kotoa pē, kae kailoa 'efitu'ua; ko te faka'efihia'i, kae kailoa hē 'aupito;

⁹ ko te fakatanga'i kae kailoa si'akina; ko te te'ia kae kailoa tāmate'i.

¹⁰ 'Oku motou 'alu fano ai pē 'ia mātou 'i te sino nei 'ia te tau'aki 'a Sīsuú, kote'uhí ke hā foki 'i te

* **4:6 4:6 Sēn 1:3**

motou sinó 'ia te ma'uli 'a Sīsuú.

¹¹ He ko mātou 'oku ma'ulí, 'oku tukuange ma'u ai pē ki te mate kote'uhí ko Sīsū; kote'uhí ke hā 'ia te ma'uli 'a Sīsuú foki 'i te kakano mate nei 'o mātou.

¹² Ko ia ko te maté ia 'oku ngāue 'iā mātou, kā ko te ma'ulí 'iā kōtou.

¹³ Kā ko te me'a 'i te motou ma'u he laumālie 'o te tuí, 'o hangē ko ia kua tohí, "Ne au tui, ko ia ai ne au lea;" pehē foki 'oku motou tui, ko ia ai 'oku motou lea;*

¹⁴ 'i te motou 'ilo'i, ko Ia ne'e fokotu'u 'ia Sīsuú, 'e fokotu'u 'e Ia 'ia mātou foki mo Sīsū, pea 'avatu 'ia mātou fakataha mo kōtou.

¹⁵ He ko te me'a ko iá fuli pē 'oku ma'a kōtou, kote'uhí ke opeope 'ia te kelesí ki te tokolahi 'oku ma'u iá, pea fakautuutu ai 'i tana ngāué 'ia te fakafeta'i, kae ongoongolelei ai 'ia te 'Atuá.

Ko te ma'uli 'i te tuí

¹⁶ Ko ia 'oku kala motou fo'i, kā neongo 'oku 'au'auha te motou nga'asi tangata nei, ka 'oku fai ai pē te fakafo'ou 'o te motou tangata 'i lotó, 'o hokohoko 'aho pē.

¹⁷ He ko te tou mamahi ma'ama'a nei mo taimi si'i peé, 'oku fakatupu ia ma'a tātou he lāngilangi mamafa mo ta'engata, ko te me'a lahi ake fakamanahē 'aupito 'aupito.

¹⁸ He 'oku kala tou tokanga'i 'ia te 'ū me'a 'oku hā maí, kā ko te 'ū me'a 'oku kala haá; he ko te me'a 'oku haá 'oku fakataimi pē, kā ko te 'ū me'a 'oku kailoa haá 'oku faka'itāniti ia.

* ^{4:13} 4:13 Saame 116:10

5

¹ 'Io, neongo 'e veteki te motou nofo'anga fakaemāmaní, 'a ia ko te tēniti pē, kā 'oku motou 'ilo'i kua 'i ai 'i te langí he motou fale langa 'e te 'Atuá, ko te nofo'anga ne'e kala ngaahi 'e te nima, ko te me'a ta'engata.

² Seuke, lolotonga te motou 'i te tēniti ko 'ení 'oku motou māpuhoi, 'i te motou holi ke kofu 'aki te motou fale tonu mei te langí;

³ he kāpau kua tou kofu 'aki ia, 'e kala 'iloa 'ia tātou 'oku tou tēlefua.

⁴ 'Io, ko mātou 'oku 'i te tēniti nei, 'oku motou māpuhoi 'i te motou mafasiá, kote'uhí 'oku kala motou loto ke ta'ekofu, kā ke fakakofu'i, kote'uhí ke fōngia ifo 'ia te me'a mate ko 'ení 'e te ma'ulí.

⁵ Pea ko 'eni, ko Ia ne'e fai te motou teu ki te me'a ko iá ko te 'Atuá, 'a ia kua Ina tuku mai tono me'a faka'amanañí ko te Laumālié.

⁶ Ko ia 'oku motou lototo'a ma'u ai pē, 'o 'ilo'i, lolotonga te motou 'i hení 'i te sinó, 'oku motou nofo kehekehe mo te 'Alikí

⁷ (he ko te motou fonongá 'oku fai 'aki te tui, kae kailoa 'aki te mamata.)

⁸ Kā 'oku motou lototo'a; 'io, 'oku lelei mu'a kiā mātou ke mama'o mei te sinó, kae motou nonofo 'o feangai mo te 'Alikí.

⁹ Ko ia ai foki 'oku motou kakapa ki te me'a ko 'ení, pē 'e motou 'i te motou 'api nei, pē 'e motou mama'o, kehe pē ke hōifua mai Ia 'iā mātou.

¹⁰ Hē kua pau ke tou mātu'aki e'a kotoa pē 'i te 'ao 'o te fakamāu'anga 'o Kalaisí, kote'uhí ke taki taha ma'u tana totongi 'o fakatatau ki te 'ū me'a ne ina

fai 'i te sinó, pe ne'e lelei pe kovi.*

Ko te fakalelei 'a te 'Atuá 'iā Kalaisi

11 'Oku mahino kiā mātou 'ia te 'apasia ki te 'Alikí, pea 'oku motou fakaloto'i 'ia te kakaí kiā mātou. Kā kua fakahaa'i atu 'ia mātou ki te 'Atuá; 'io, 'okou falala kua motou e'a ki te konisēnisi 'o kōtoú foki.

12 'Oku kala ko te motou toe sani atu 'ia mātou 'eni, kā ko te motou 'avatu he tu'unga ki te kotou vikia 'ia mātoú, kote'uhí ke kotou tali 'aki kiā nātou 'oku pōlepole 'i te me'a 'oku hā 'i tu'á, kae kailoa 'i te me'a 'o te lotó.

13 He kāpau 'oku motou fakasesele, kā ko te fai ma'a te 'Atuá; pea kāpau 'oku motou fakapotopoto, ko te fai ma'a kōtou.

14 'Io, 'oku loki 'ia mātou 'e te 'ofa 'a Kalaisí; he ne'e pehē te motou fakakaukaú, ne'e mate he Toko Taha ko te fetongi 'o te kakai kotoa pē, pea tā ne'e mate ai kotoa pē.

15 Pea ko Tana mate 'o fetongi 'ia te kakai kotoa peé ne'e fai kote'uhí ke 'aua na'a toe ma'uli ma'a nātou 'e te kakai 'oku ma'ulí, kae ma'a te Toko Taha ko iá, 'a ia ne'e pekia mo toetu'u ko te notou fetongi.

16 Ko ia, talu 'ia te me'a ko iá mo te kala motou 'ilo'i he taha 'o fakaetangata pē; 'io, neongo kua motou lave'i 'ia Kalaisi 'o fakaetangata, kā 'oku kailoa motou kei lave'i pehē.

17 Ko ia foki, kāpau 'oku 'iā Kalaisi he taha, ko te mātu'aki fakatupu fo'ou ia; kua mole te 'ū me'a 'o ono'ahó, uē, kua notou hoko 'o fo'ou!

* **5:10** 5:10 Loma 14:10

18 Pea ko te 'ū me'a kotoa pē ko iá 'oku tupu mei te 'Atuá, 'a ia ne'e fai 'e Ia 'iā Kalaisi 'ia te fakalelei 'o Tono finangaló mo tātou, mo 'aumai 'e Ia kiā mātou 'ia te tala 'o te fakalelei ko iá,

19 'o pehē takua: ne'e fai ai pē 'e te 'Atuá 'iā Kalaisi Tana fakalelei 'o māmani mo Tono finangaló, 'o kailoa lau 'e Ia kiā nātou te notou 'ū angahalá; pea kua tuku mai Ia kiā mātou tono malanga'i 'o te fakalelei ko iá.

20 Ko ia ko te kau fakaofonga 'ia mātou 'o Kalaisi, 'o pehē ko te 'Atuá ia 'oku enginaki 'iā mātoú; ko te motou kole 'eni 'oku faí ko te fakaofonga 'o Kalaisi: tuku ke fai te kotou fakalelei mo te 'Atuá.

21 Ne'e ngaahi 'e Ia ko te koto angahala 'ia te Toko Taha ko ia ne'e kailoa Ha'aná angahala, kote'uhīa ko tātou; kote'uhī ke tou hoko ai 'iā Ia ko te koto mā'oni'oni faka-'Atua.

6

1 Kae'uma'ā 'i te motou kaungā ngāue mo Iá, 'oku motou enginaki foki ke 'aua na'a iku te kotou tali 'ia te kelesi 'a te 'Atuá ko te koto laufānō.

2 He 'oku folafola mai Ia,
"Ko te taimi tali huú ne Au ongo'i ai koe,
ko te 'aho fai fakama'ulí ne Au tokoni'i ai 'ou.
Vakai mai, ko 'eni pē 'ia te taimi mātu'aki tali huú;
vakai mai, ko 'eni pē te 'aho fai fakama'ulí."*

3 Kae'uma'ā 'oku motou tokanga ke 'aua na'a 'i ai he tūkia'anga 'e tupu mei te motou ngāué, na'a lau'i 'ia te lakangá.

4 Kae motou fakaongolelei'i atu 'ia mātou 'i te 'ū me'a kotoa pē, 'o taau mo te kau faifekau 'a te

* **6:2** 6:2 'Ais 49:8

'Atuá, 'i te fa'a kātaki, 'i te fa'a faingata'a'ina, 'i te fa'a masiva, 'i te fa'a fakamamahi lahi,

⁵ 'i te fa'a haha, 'i te fa'a nofo pilisone, 'i te fa'a 'ohofia; 'i te fa'a ngāue fakaongosia, 'i te fa'a 'a'ala, 'i te fa'a 'aukai;*

⁶ 'i te anga-ma'a, 'i te 'ilome'a, 'i te angamokomoko, 'i te anga-'ofa; 'i te Laumālie Mā'oni'oni'ina, 'i te 'ofa ta'elohi,

⁷ 'i te tala te mo'oní, 'i te ma'u ivi mei te 'Atuá; ko te fai 'aki 'ia te mahafu 'o te mā'oni'oní 'i to'omata'u mo to'ohema,

⁸ ko te motou 'asi atu 'i te faka'apa'apa'ina mo te ta'efaka'apa'apa'ina, 'i te lau'ikovina mo te lau'ileleia; takua ko te kau fai kākā kā ko te kau fai mo'oni,

⁹ hangē ko te kau ta'e'iloa kā 'oku 'iloa lahi; hangē 'oku tau'akí, kae vakai, 'oku motou mā'u'uli; hangē ko te motou tautea 'oku faí, kā ko 'eni, 'oku kala motou mate;

¹⁰ hangē ko te kau ma'ua 'i te mamahi, kā 'oku motou fiafia ma'u ai pē; hangē ko te kau masiva, kā 'oku motou fakakoloa'i he tokolahī; hangē ko te kau ta'ema'u he me'a, kā 'oku motou mātu'aki ma'u 'ia te me'a kotoa pē.

¹¹ Si'i kau Kolinitō, kua fakaava te motou ngutú kiā kōtou, pea tupu 'o lahi te motou lotó.

¹² 'Oku kala kotou 'efihia 'iā mātou, kā 'oku 'i te mānava 'o kōtoú pē.

¹³ 'Ē, 'okou lea atu hangē he fai ki taku fānaú, ke kotou tali mu'a te motou fai pehē atú, 'o kotou faka'ata'atā te kotou lotó foki.

Ko te temipale 'o te 'Atua ma'ulí

* **6:5** 6:5 Ngā 16:23

14 'Aua 'e kotou feohi mo te kakai ta'etui; he 'oku me'a taha fefe'aki 'ia te faitotonú mo te fai kākaá? Pea 'oku feohi fefe'aki 'ia te maamá mo te pō'ulí?

15 'Io, 'o loto taha fefe'aki 'ia Kalaisi mo Pileali? Pea kautaha fefe'aki 'ia te tuí mo te ta'etui?

16 'Io, pea fa'ahi fefe'aki 'ia te temipale 'o te 'Atuá mo te 'ū 'aitolí? He ko tātoú ko te temipale 'o te 'Atua ma'ulí; 'o hangē ko te Folafola 'a te 'Atuá 'o pehē,

“E Au fale 'aki 'ia nātou, 'e Au 'eva'eva 'iā nātou, pea 'e Au nofo ko te notou 'Atua, pea 'e notou nofo
ko Toku kakai.”*

17 'Oku folafola 'e te 'Alikí,

“Ko ia, kotou hiki mei te notou lotolotongá,
pea mavahe 'ia kōtou,
pea 'aua na'a kotou ala ki te me'a ta'ema'á;
pea 'e Au tali 'ia kōtou,”

18 pea 'e Au nofo atu ko te kotou Tamai,
pea 'e kotou nofo mai ko Toku 'ū foha mo Toku 'ū
'ofafine –
ko te Folafola ia 'a te 'Alikí Aoniú.”*

7

1 Ko ia, si'aku 'ofa'anga, 'i te tou ma'u leva he 'ū palōmesi 'oku pehē fau, tou fakama'a 'ia tātou mei te 'uli kotoa pē 'o te kakanó mo te lotó, 'o tou fakakakato te tou mā'oni'oní 'i te 'apasia ki te 'Atuá.

Ko te fiafia 'a Paulá

2 'Ē, kotou faka'ata'atā mu'a te kotou lotó kiā mātou; he tala'i'eaí ne'e motou ngāue ta'etotonu ki

* **6:16** 6:16 Lev 26:12; 'Isi 20:34, 41; 37:27; 1 Kol 3:16; 6:19 * **6:17**

6:17 'Ais 52:11; 'Isi 20:34, 41 * **6:18** 6:18 2 Sām 7:14; 1 Kal 17:13;
'Ais 43:6; Sel 31:9

he taha, tala'i'eaí ne'e motou maumau'i he taha, pē ne'e motou kākaa'i he taha.

³ 'Oku kala u lea peheeé ko he tukuaki'i 'o kōtou; seuke, kua 'osi taku fakahaa'i atu 'oku kotou 'i te motou lotó ke mate mo ma'uli fakataha mo kōtou.

⁴ 'Oku lahi taku lea fakapatonu atu kiā kōtoú, pea 'oku lahi taku pōlepole 'iā kōtoú. Kua u fonu ngutungutu 'i te fiamālié; 'oku ake fu'u te fiafiá, 'i te motou 'ū mamahi kehekehe.

⁵ He na'a mo te motou ōmai ki Masitōnia neí, ka ne'e kailoa he mālōlō ki te motou sinó, ka ne'e tautu'u mai te motou fakamamahí mei te feitu'u kotoa pē: mei tu'á ko te koto fepaki, mei lotó ko te koto manahē.*

⁶ Kā ko te 'Atuá, 'a ia 'oku fakalotolahi kiā nātou 'oku mā'ulaloá, ne'e tokoni'i 'e Ia 'ia mātou 'aki te lava mai 'ia Taitusí;

⁷ 'o kailoa 'aki tana lava maí pē, kae 'aki te fakalotolahí foki, 'a ia ne'e tokoni'i 'aki 'ona 'e kōtoú: he ne'e fakamatala'i 'e ia kiā mātou te kotou holi maí, te kotou fakamamahí, te kotou mamahi'i 'okú; ko ia ne'e 'āsili ai taku fiafiá.

⁸ He neongo ne au fakamamahi'i 'ia kōtou 'aki taku tohí, 'oku kala u fakatomala 'i taku fai iá. Kā 'oku mo'oni ne au fakatomala, he 'okou vakai ne'e 'i ai mo'oni te kotou mamahi 'i te tohi ko iá, kae fualoa si'i pē.

⁹ Kā 'okou fiafia 'eni 'o kailoa kote'uhí pē ko te kotou mamahí, kā kote'uhí he ne'e iku te kotou mamahí ki te kotou fakatomala 'o tafoki ki te 'Atuá 'aki te kotou lotó kotoa. He ko te kotou fakamamahí ne'e fai 'i te funga 'o te finangalo 'o te 'Atuá, ke 'aua na'a 'i ai he kotou masiva 'e hoko 'i te motou ngāué.

* ^{7:5} 7:5 2 Kol 2:13

10 He ko te mamahi 'oku faka-'Atua tono faí, 'oku langa'i ai he fakatomala 'oku iku ki te fakama'uli, 'a ia 'e kala toe mā ai he taha; kā ko te mamahi 'oku fakaemāmaní 'oku fakatupu mate ia.

11 He vakai ange 'ia te me'a nā, 'ia te kotou mamahi faka-'Atua ne'e faí, ki te feinga lahi ne'e fakatupu 'iā kōtoú, 'io, 'ia te faka'ata'ataa'i 'o kōtoú, 'ia te faka'isa'isá, 'ia te manahē maí, 'ia te holi maí, 'ia te fakamātoató, 'ia te fai tauteá! Kua kotou fai te kotou tūkuingatá ke fakahaa'i 'oku kotou 'ata'atā 'i te me'a nei.

12 'Āua; he neongo ne au tohi pehē atu, tala'i'eaí ne au faí kote'uhí ko te siana ne'e fai 'ia te koví, pē ki te tangata ne'e fai kiā ia 'ia te koví; kā kote'uhí ke e'a kiā kōtou, pea 'i te 'ao 'o te 'Atuá, 'i te toka te motou lotó kiā kōtoú.

13 Ko ia ne'e motou lotolahi.

Ka ne'e fakalahi ki aí, 'io, ko te me'a ne'e fu'u hulu atu ai te motou fiafia, ko te fiafia 'a Taitusí, kote'uhí kua ma'u nonga tono lotó meiā kōtou fuli pē.

14 He kāpau ne au pōlepole kiā ia he me'a kau kiā kōtou, 'oku kala u mā ai; kaikehe hangē ne'e mo'oni te motou 'ū lea kehekehe ne'e fai kiā kōtoú, pehē foki ne'e hā 'oku mo'oni mo te motou pōlepole ne'e fai 'i te 'ao 'o Taitusí.

15 Pea ko tana manava'ofa kiā kōtoú 'oku lahi ake 'aupito 'i tana fa'a manatu ake ki te talangafua 'a kōtoú kotoa pē, mo te kotou tali 'ona 'i te 'apasia mo te taililí.

16 Ko ia ai 'okou fiafia 'i taku falala kiā kotou 'i te me'a kotoa pē.

Ko te foaki 'a te Kalisitiané

¹ Pea ko 'eni kāinga, 'oku motou ongoongoa atu 'ia te kelesi kua tuku mei te 'Atuá ki te 'ū siasi 'i Masitōniá;*

² 'o pehē, neongo ne'e 'ahi'ahi'i 'ia nātou 'aki he fu'u mamahi, kā ne opeope atu te notou fiafiá, pea neongo tana 'ango'ango te notou masivá, ka ne'e tupulaki mei ai he fu'u koloa ne notou foaki.

³ 'Io, 'okou fakamo'oni'i, kua notou fai ki te ngata'anga 'o te notou mafaí, 'io, 'o hulu atu;

⁴ pea ne'e notou kole fakamātoato ke motou 'ofa 'o ma'u te notou foakí, mo tuku ke notou kau 'i te tokoni'i 'o te kāinga lotú.

⁵ Pea ne'e notou fai 'eni, 'o kailoa hangē ko te motou 'amanakí, he ne'e notou si'aki 'ia nātou ki te 'Alikí, pea kiā mātou foki, 'i te finangalo 'o te 'Atuá.

⁶ Ko ia ne'e motou kole kiā Taitusi, ko te me'a 'i te 'a'ana tono langa'i 'o te ngāue 'ofa ko 'ení 'iā kōtoú, ko ia ke 'alu atu foki ia 'o fakakakato.

⁷ Ko ia ai, hangē 'oku kotou hulu atu 'i te me'a kotoa pē – 'i te tui, mo te akonaki, mo te 'ilo, mo te fia tokoni, mo te kotou 'ofa kiā mātoú* – ke pehē foki te kotou hulu atu 'i te ngāue 'ofa ko 'ení.

⁸ 'Oku kala u lea peheé ko te fekau; kā ko taku fakahaa'i te fia tokoni 'a te kakai kehé, ke au sivi'i ai te mo'oni 'o te 'ofa 'a kōtoú foki.

⁹ (Seuke, 'oku kotou 'ilo'i te 'ofa 'a te tou 'Aliki ko Sīsū Kalaisí, Tana mahu koloa'ina, kae hoko 'o masiva kote'uhí ko kōtou, kote'uhí ko te me'a 'i Tana masivá ke kotou hoko 'o koloa'ina.)

* **8:1** 8:1-4 Loma 15:26 * **8:7** 8:7 te kotou 'ofa kiā mātoú: 'oku pehē 'i tono 'ū hiki fualoa 'ihi, te motou 'ofa kiā kōtoú.

10 'Io, 'i te me'a ko 'ení ko taku fakakaukaú pē 'oku 'avatú, he 'oku 'aonga ia kiā kōtou; he ne'e kotou kamata 'i te ta'u kua hilí, 'o mu'amu'a 'i te 'ū siasi ko 'eé, 'o kailoa 'i tono kamata fai pē 'o te me'a, ka ne'e kotou loto 'aki tono faí foki.

11 'E, ke kotou faka'osi 'eni tono faí foki, ke hangē ko te fia loto ki aí, ke pehē foki te fia foakí, 'o fe'unga mo te me'a 'oku kotou ma'ú.

12 He kāpau 'oku 'i ai te loto lelei ki aí, 'e lau ia 'o fakatatau ki te me'a 'oku kotou ma'ú, 'o kailoa 'aki te me'a 'oku kala kotou ma'ú.

13 Pea tala'i'eaí ko te fai 'ení ke ma'u fiamālie ai he 'ihi kehe, kae mafasia 'ia kōtou;

14 kae fakatatau 'i te kuonga nei te kotou ma'u me'a lahí ki te notou masivá, ke hoko ai te notou ma'u me'a lahí ko te tokoni ki te kotou masivá foki: kote'uhí ke kotou tatau pē.

15 'O hangē ko ia kua tohí, "Ko ia ne'e tufi 'o lahí ne'e kala toe he me'a, pea ko ia ne'e tufi si'í, ne'e kala ha'aná masiva."*

Ko Taitusi mo tono ongo kaungāme'á

16 Pea fakafeta'i ki te 'Atuá, 'i Tana 'ai ki te loto 'o Taitusí ke tokanga kiā kōtou 'o hangē ko taku tokanga atú.

17 He ko ta'aná 'alu atu, 'oku mo'oni ko tana tali taku kolé, ka ne'e mu'amu'a pē ta'aná loto ke 'alu atu.

18 Pea ko 'eni kua motou fekau ke ō mo ia te si'i kāinga ko iá, 'a ia 'oku 'iloa 'e te 'ū siasi kotoa pē kote'uhí ko tana fakamafola te ongoongoleleí.

19 Pea kala ko ia pē, ka ne'e fili foki ia 'e te 'ū siasí, ke kau mo mātou 'i te 'ave 'o te 'ofa ko 'ení 'a ia kua

* **8:15** 8:15 'Eki 16:18

tuku kiā mātou tono tauhí; ki te hākeaki'i 'o te 'Alikí, pea mo te motou loto fia tokoní.

20 Ko te motou faka'ehi'ehi peheé, na'a lau'i 'ia mātou he taha 'i te fu'u koloa ko 'eni kua tuku kiā mātou tono tauhí.

21 He ko te motou angá ke fu'aki fakakaukau'i te motou 'ū me'á ke hā lelei, 'o kala ki te 'Atuá pē, kā ki te tangatá foki.*

22 Pea kua motou fekau ke ō mo nāua te motou tokoua 'e taha, 'a ia kua tu'a lahi te motou sivi'i, pea 'i te 'ū me'a lahi, 'o motou 'ilo'i ko iá 'oku feingá mo'oni; pea 'i te taimi nei 'oku 'āsili lahi tana feingá ko tana falala 'aupito kiā kōtoú.

23 Ko ia kāpau 'oku 'eke'i he 'ihí kiā Taitusi, ko te kaume'a ia 'o'oku, kae'uma'ā ko te kaungā ngāue 'o'oku 'i te fai kiā kōtoú. Pea kāpau ko te 'eke ki si'i kāinga nei, ko te ongo fakaofofonga nāua 'o te 'ū siasí, pea ko te lāngilangi 'o Kalaisi.

24 Ko ia kotou tuku ke hā kiā nātou, pea ki te 'ū siasí, 'ia te mo'oni 'o te kotou 'ofá, mo te mo'oni te motou pōlepole 'iā kōtoú.

9

Ko te foaki ma'a te kāinga lotú

1 He ko te me'a ki te tokoni ki te kāinga lotú, seuke, kote'uma'aki taku tohi atu aí;

2 he 'okou 'ilo'i te kotou loto leleí; 'io, 'okou fa'a pōlepole 'iā kōtou ki te kau Masitōniá, 'i taku pehē, "Talu te ta'u kua 'osí mo te 'osi teu 'ia te kāinga 'o 'Ākeiá." Pea ko te kotou fai vēkeveke ko iá ne'e ue'i ai te tokolahi.

* **8:21** 8:21 Pal 3:4

³ Kā neongo ia, kā kua tuku atu te kāinga nā, talia na'a ta'e'aonga te motou pōlepole 'iā kōtou ne'e faí; kae hangē ko taku tala'i atú, ke kotou teuteu pē; ⁴ na'a 'iloangé 'e ō atu mo au he kau Masitōnia, 'o notou 'ilo'i 'ia kōtou kua he'iki ai teuteu, pea mā ai 'ia mātou 'i te pōlepole ko 'ení (tukukehe pē te mā ia 'a kōtouú).

⁵ Ko ia ne au pehē ai, ko tono lelei ke au kole ki te kāinga ko 'ená ke mu'amu'a atu kiā kōtou, 'o 'uluaki fakamā'opo'opo te kotou me'a'ofa nā, 'a ia kua loa tono fakahaa'í; kote'uhí ke maaū mālie ia, 'o ngali ko he me'a'ofa, 'o kala ko he 'avatu mamae.

⁶ Kae manatu'i, ko ia 'oku fakakaisi'i tana fakaheká 'e fakakaisi'i foki tana utu maí; pea ko ia 'oku fakakailahi tana fakaheká 'e fakakailahi foki tana utu maí.

⁷ Ke taki taha fai ki te me'a kua ina tu'utu'uni 'i tono lotó, pea 'aua na'a fai 'i te mamahi, pe ko te pu'ia; he 'oku 'ofa'i 'e te 'Atuá he taha 'oku vēkeveke foaki.

⁸ Pea 'oku mafai noa pē 'e te 'Atuá ke 'avatu ke kotou fonu mahuahua 'i te fa'ahinga foaki kotoa pē; kote'uhí ke fe'unga te kotou koloa kehekehe 'i te taimi kotoa pē mo te me'a kotoa pē, pea hulu atu ke fai 'aki te ngāue lelei fuli pē.

⁹ Hangē ko ia kua tohí,
“Kua tufaki atu 'e Ia;
kua foaki 'e Ia ki te masivá;
pea 'e tu'u ma'u Tana mā'oni'oní 'o ta'engata.”*

¹⁰ Pea ko Ia 'oku tokonaki 'ia te pulapula ke toó mo te me'a ki te kaí, 'e tokonaki 'e Ia mo fakalahi

* **9:9** 9:9 Saame 112:9

te kotou pulapulá, pea fakatupulakina te fua 'o te kotou failelei.*

¹¹ 'E tāpuaki'i 'ia kōtou 'i loto mo tu'a, kae lava ke kotou nima homo ma'u ai pē. Pea kā kotou 'ave leva te kotou me'a'ofá ki te kāingá, pea 'e fakafeta'i ai he tokolahí ki te 'Atuá.

¹² He ko te fakahoko 'o te kotou ngāue ko 'ení, 'oku kala ngata 'i te tokoni ki te masiva 'a te kāinga lotú, kā 'oku tupulakina ai 'ia te 'ū fakafeta'i lahi ki te 'Atuá.

¹³ 'E lāngilangi'ina 'ia te 'Atuá kote'uhí ko te kotou fai te fatongia ko 'ení ke fakamo'oni'i 'aki te lahi 'o te kotou 'ofá. Ne'e kotou tui ki te ongoongolelei 'o Kalaisí, 'o kotou talangafua ki ai 'aki te kotou fia vahevahé te kotou me'a 'oku ma'ú mo te kāinga lotú, mo te kakai kehe kotoa pē;

¹⁴ kae'uma'ā te notou lotua 'ia kōtoú, mo te faka'amu ke kotou fe'iloaki kote'uhí ko te opeope 'iā kōtou te kelesi 'a te 'Atuá.

¹⁵ 'E, fakafeta'i mu'a ki te 'Atuá, 'i Tana me'a'ofa 'a ia 'oku ta'efa'alauá.

10

Ko te fai fatongia 'a Paula ma'a Kalaisí

¹ Pea ko 'eni, ko au Paula, 'okou kole atu 'aki te fa'a kātaki mo te anga-vaivai 'a Kalaisí – 'ia kita ko te feifei'avale 'i tata 'iā kōtoú, kā 'i tata toki mama'ó takua, pea loto mālohi 'i tata fai atú;

² kā 'okou kole atu, ke 'aua na'a 'i ai haku loto mālohi foki 'i taku 'i hená, 'i te pule 'okou pehē ke fai mālohi ki te kotou 'ihi, 'ia nātou 'oku notou pehē 'oku motou fai fakaekakano peé.

* **9:10** 9:10 'Ais 55:10

³ Seuke! Neongo 'oku motou fou 'i te kakanó, tala'i'eaí 'oku fakaekakano te motou fai taú.

⁴ He ko te mahafu 'o te tau 'oku motou faí 'oku kala ko te koto kakano, kā 'oku motou mahafu 'aki te ivi māfimafi 'o te 'Atuá mo'o holoki 'o te 'ū kolotau;

⁵ 'o motou holoki 'aki 'ia te 'ū fakakaukau, mo te mā'olunga kotoa pē 'oku fokotu'u ke ta'ofi 'ia te 'ilo ki te 'Atuá; pea motou taki pōpula 'ia te fakakaukau kotoa pē 'o te lotó ke fakavaivai kiā Kalaisi;

⁶ 'o motou tali teuteu ke toki tautea 'ia te talangata'a kotoa pē, 'o kā kakato te kotou talangafuá.

⁷ Kae kotou tokanga pē ki te me'a 'oku hā 'i tu'á! Kā 'i ai he taha 'oku falala ko te toko tahā ia 'o Kalaisi, 'ē, ke toe fakakaukau'i te me'a ko iá 'e ia, he 'oku motou kau 'ia mātou mo Kalaisi, 'o hangē pē ko iá.

⁸ Seuke, 'e kala lava toku fakamaa'í, 'o kāpau 'e toe taha atu taku pōlepolé 'i te mafai kua tuku 'e te 'Alikí kiā mātou, 'a ia ne'e tuku mai mo'o kotou langa'i ake, 'o kailoa mo'o kotou holoki.

⁹ Kae talia na'a hangē 'oku kita fakamana'i 'ia kōtou 'aki tata 'ū tohí.

¹⁰ He 'oku notou lau, "Ko tana 'ū tohí 'oku mamafa mo kaukaua; kā ko te fotu mai tono sinó 'oku masivasiva, pea ko tana leá 'oku kovi pē."

¹¹ 'Ē, ke fakakaukau mu'a 'e te toko taha ko iá 'ia te me'a nei, ko te motou 'ū lea 'i te motou 'ū 'ipiselí 'i te motou mama'ó, ko mātou ai pē ia 'i te ngāué 'o kā motou 'i ai.

¹² He 'oku kala motou fa'a kau 'ia mātou, pe fakatatau 'ia mātou ki te 'ihi 'o te fa'ahinga nā 'oku notou sani 'ia nātou pē, pē 'e motou fa'a fakatatau 'ia mātou mo nātou; kā 'oku kala notou ngali poto,

'i te notou fua pē 'e nātou 'aki 'ia nātou, mo te notou fakatatau 'ia nātou mo nātou peé.

¹³ Kā ko mātoú 'e fakangatangata pē te motou pōlepolé. 'E motou pōlepole pē mātou 'i te fatongia ne'e vahe'i mai 'e te 'Atuá, pea ko te fatongia ia 'e fai kiā kōtou foki.

¹⁴ Pea 'oku kala tō ki tu'a te motou pōlepolé 'i te me'a 'oku tonu ke ngata 'i aí, 'o hangē 'e kailoa motou a'u atú. He ne'e mātū'aki a'u kiā kōtou te motou ongoongoa 'ia te ongoongolei 'o Kalaisí.

¹⁵ 'Oku kala motou pōlepole mātou ia he ngāue ne'e fai he taha kehe, 'o lau takua ko te ngāue ia ne'e motou fai. Kā 'oku motou faka'amu ke tupulakina ai pē te kotou tuí, kote'uhí ke tokolahi ange te kakai 'i te kotou feitu'ú 'e lava ke a'u atu ki ai te motou ngāué.

¹⁶ Ke motou malanga 'aki 'ia te ongoongoleleí ki kō atu 'iā kōtou, 'o kala motou pōlepole he 'ū ngāue ne 'osi fai he 'ihi kehe.

¹⁷ Kā ko ia 'oku pōlepolé ke pōlepole ia 'i te 'Alikí;*

¹⁸ he 'oku kala ko ia ko 'ē 'e sani pē 'oná 'e fakamālō'iná, kā ko ia 'oku sani 'e te 'Alikí.

11

Ko Paula mo te kau 'apōsetolo kākaá

¹ Tau ange mo kōtou ke kotou kātaki'i si'aku fai fakasesele! 'Io, kotou kātaki'i 'oku.

² He 'okou fua'a 'iā kōtou, 'aki te fua'a faka-'Atuá; hē ne au fakanofo 'ia kōtou ke mali mo he Toko Taha pē, 'io, ke au 'avatu 'ia kōtou kiā Kalaisí ko te tāupo'ou molumalu.

* **10:17** 10:17 Sel 9:24

3 Kā kua u manahē tu'u na'a faifai angé 'e le'ei te kotou tokangá, 'o kotou hiki mei te kotou toka taha mo nofo molumalu kiā Kalaisí, 'o hangē ko te kākaa'i 'o 'Ivi 'e te ngatá 'aki tana oló.*

4 *Io, kāpau 'oku malanga 'aki 'e te ha'u fo'ou nā he Sīsū 'e taha, 'a ia 'oku kailoa ko te Sīsū ne'e motou malanga 'akí, pea kāpau 'oku kotou ma'u ai he laumālie kehe 'a ia ne'e kailoa kotou fu'aki ma'ú, pē he ongoongolelei 'oku faikehekehe mo ia ne'e kotou fu'aki tali; pea tā 'oku tonuhia pē te kotou kātaki'i iá.*

5 Hē 'okou lau 'e au 'oku kailoa ke au mama'i tōmuli 'i te ha'a 'apōsetolo makehe atu nā.

6 He neongo nai ko te ta'epoto 'ia kita 'i te leá, kae tala'i'eaí 'okou pehē 'i te 'ilome'á; kaikehe, 'i te me'a kotoa pē ne'e motou fai, ne'e motou 'ai ke mata'la 'i te 'ao 'o te kakai kotoa pē ke 'aonga kiā kōtou.

7 Ka na'a kua u angahala koā 'i taku fakatōkilaló, ke lava ai te kotou fakahikihiki'i, 'i taku malanga 'aki te ongoongolelei 'a te 'Atuá kiā kōtou ta'etotongi?

8 Ne au fakamasiva'i te 'ū siasi kehé, 'o ma'u 'oho mei ai ki taku ngāue kiā kōtoú.

9 Pea 'i taku 'iā kōtoú, pea faifai pea u masiva, kae tala'i'eaí ne au fakamafasia'i he taha; he ne'e fakaai toku masivá 'e te kāinga ne'e ōmai mei Masisitōniá. Pea 'i te me'a kotoa pē ne au ta'ofi 'oku, ke 'aua 'e au hoko ko te kavenga kiā kōtou; 'io, pea 'e au ta'ofi ai pē.*

10 Ko te mo'oni 'a Kalaisí 'okou fai 'akí, ko ia ai 'e kailoa ta'ofi 'oku he taha mei te pōlepole ko iá 'i te

* **11:3** 11:3 Sēn 3:1-5, 13 * **11:9** 11:9 Filip 4:15-18

'ū feitu'u nā 'o 'Ākeiá.

¹¹ Ko te ā nai? Ko te kala u 'ofa kiā kōtou koā? 'Ā, 'oku 'afio'i ia 'e te 'Atuá.

¹² Kā ko te me'a 'okou faí, 'e au fai ai pē foki; kote'uhí ke au motuhi 'aupito te tu'unga 'o te pōlepolé mei te fa'ahinga nā 'oku notou fia pōlepole takua 'oku notou tatau mo mātou.

¹³ He ko te fa'ahinga ko iá ko te kau 'apōsetolo lohi, ko te kau ngāue kākā; 'oku notou fakakehe 'ia nātou ke tatau mo te kau 'apōsetolo 'a Kalaisí.

¹⁴ Pea 'oku kailoa he ofo 'i ai; he na'a mo Sētane 'oku fakakehe 'e ia 'ona ke tatau mo he 'āngelo 'o te maamá.

¹⁵ Pea tala'i'eái ko te me'a fakaofo tono fakakehe tana kau sevānití ke tatau mo te kau sevāniti 'o te mā'oni'oní. Kā ko te iku'anga 'o te fa'ahinga ko iá 'e fakatatau ki te notou ngāué.

Ko te kai mamahi 'a Paula ma'a Kalaisí

¹⁶ 'Okou toe lea atu 'eni: 'ofa ke 'aua na'a lau'i 'oku he taha ko te sesele; pea kāpau 'e kailoa lava ia, pe'i tali pē 'oku 'aki te tali 'o te sesele, kote'uhí ke au fai mo au ha'akú ki'i pōlepole.

¹⁷ Ko te me'a 'okou lea 'akí, 'oku kailoa ke au lea 'aki mei te 'Alikí, kae hangē 'okou valé 'i taku falala pehē ki te pōlepolé.

¹⁸ Ko 'eni 'oku 'i ai he tokolahi 'oku pōlepole 'i te kakanó, ko ia 'e au pōlepole foki mo au.

¹⁹ He ko 'eni 'oku kotou kātaki'i fiamālie pē 'ia te kau seselé, he ko te kau poto 'ia kōtou.

²⁰ Seuke, 'oku kotou kātaki'i pē neongo tana fakapōpula'i kōtou he taha, neongo tana kai 'o 'osi te kotou me'á, neongo tana tauhele'i 'ia kōtoú, neongo tana fakahīkihiki'i 'ona peé, neongo tana sipi'i te kotou matá.

21 Tā 'oku hoa taku leá mo toku manuki'í, 'o pehē takua ne'e motou vaivai.

Kā ko 'eni, 'ilonga he me'a 'oku tu'unga ai he taha tana pōlepolé, ko te me'a ko íá 'okou pōlepole ai (ko taku fakaseselé 'eni 'oku leá).

22 Ko te Hepelū koā 'ia nātou? Pehē mo au. Ko te 'Isileli 'ia nātou? Pehē mo au. Ko te hako 'o 'Epalahame 'ia nātou? Pehē mo au.

23 Ko te kau sevāniti 'a Kalaisi 'ia nātou? ('Okou lea hangē he valé,) makehe atu pē 'ia au: 'i te hulu atu taku fakafitafita'á, 'i te hulu atu taku nofo pilisoné, 'i te hulu fau toku taa'í, 'i te tu'a lahi taku tei maté;*

24 ne tu'a nima toku kau'imaea'i 'e te kakai Siú, pea 'i te notou fai íá, ne'e taki tolungofulu mā hiva te fe'i hapo;*

25 kua tu'a tolu toku tā 'aki te 'ū va'a 'akau, tu'a taha toku tolomaka'i, tu'a tolu taku folau 'i te vaká 'o ngoto, ko te 'aho kakato mo te pō mo taku kakau 'i te moaná.*

26 Talu taku fa'a fononga holo mo taku fa'a faingata'a'ina 'i te 'ū lōmakí, mo te kau kaiha'á, 'i te kakai pē 'o'okú, mo te kakai mulí foki. Kua tu'a fia taku meimeei mate 'i te 'ū koló, mo te 'ū toafa mamaté, mo te 'ū moaná, pea mo te kakai 'oku fakangalingali lotu peé;*

27 'i te ngāue mamahi mo te ongosia, 'i te fa'a 'ala fualoa, 'i te fiakaia mo fiainua, 'i te fa'a 'aukai, 'i te mokosia mo masiya kofu.

28 Pea 'oku kala ko te 'ū me'a pē ko 'eni mei tu'á, kā 'oku 'i ai taku kavenga 'oku hilifaki mai 'i te 'aho

* **11:23** 11:23 Ngā 16:23

* **11:24** 11:24 Teu 25:3

* **11:25** 11:25

Ngā 16:22; 14:19

* **11:26** 11:26 Ngā 9:23; 14:15

kotoa pē, ko te lotoma'ua ki te tauhi 'o te 'ū siasí kotoa pē.

²⁹ 'Anefea he vaivai he taha 'o kailoa ke au vaivai ai? 'Anefea he humu he taha 'o kailoa ke au loto mamahi ai?

³⁰ Kāpau kua pau pē ke au pōlepole, pea tā 'e au pōlepole pē 'i toku 'ū vaivai'angá.

³¹ Ko te 'Atua mo Tamai 'a te tou 'Aliki ko Sīsuú, Tana 'Afio 'oku 'O'ona 'ia te fakamāloó 'o lauikuonga, 'oku 'afio'i 'e Ia 'oku kala ko taku lohi.

³² 'I taku 'i Tāmasikusí, ne'e le'ohi 'ia te koló 'e te kōvana 'a te tu'i ko 'Aletasí ko tana fia puke'i 'oku;*

³³ pea ne'e fakahū 'oku he kātupa 'i te kato, 'o tukutuku ifo ki tua'ā, pea u hao ai meiā nātou.

12

Ko te 'ū vīsone 'a Paulá

¹ Tā kua pau ke au pōlepole, neongo 'e kailoa ke au hā lelei ai, kae au fai atu pē ki te 'ū vīsone, mo te 'ū fakahā me'a mei te 'Aliki.

² 'Oku 'i ai he tangata Kalisitiane 'okou 'ilo'i, 'i te ta'u 'e hongofulu mā fā kua hili angé: ne'e punakaki te toko taha ko iá ki te langí tu'a tolu ('oku kala u 'ilo'i pe ne'e sino ia, pe kua ne hiki mei te sinó; ko te 'Atuá pē 'oku mea'i iá).

³ 'Io, 'okou 'ilo'i he tangata ne pehe'i, (hei'ilo pe ne'e 'ave mo te sinó, pe ne'e tuku pē ia; ko te 'Atuá pē 'oku mea'i iá;)

⁴ takua ne'e punakaki ia ki Palataisi; pea ongo'i ai ia he 'ū lea tāpuhā, 'a ia 'oku kailoa ngafua ki he taha ke lea 'aki.

* **11:32** 11:32-33 Ngā 9:23-25

5 'E 'i ai taku pole he toko taha 'e pehe'i, kā 'e kailoa ke au pole 'iā kita tonu, kā 'i toku 'ū vaivai'angá pē.

6-7 Seuke, kā ne au loto ke au pōlepole, 'e kailoa ke au vale ai, he 'e au lea mo'oni pē. Kā neongo tono makehe atu 'o te fakahā me'a kiā aú, kā 'okou faka'ehi'ehi mei te pōlepole 'i aí, na'a fu'u mā'olunga toku tokanga'í he taha 'i te me'a 'oku mamata 'e ia 'iā aú mo fanongo 'iā aú.

Ko ia, talia na'a u hīkisia ai, ne'e tuku mai he tolonua ke nofo 'i toku kakanó, ko te 'āngelo 'a Sētane, ke tuki'i 'e ia'oku, ke 'aua 'e au anga-hiki.

8 Ne tu'a tolu taku kole lahi ki te 'Alikí, ke hiki 'ona meiā au;

9 pea ne Ina folafola mai, “'Oku lahi fe'unga Taku kelesí ma'au; he 'oku toki hā Toku iví kakato 'i te vaivaí.” Ko ia 'e au fili mu'a ke au pōlepole 'i taku 'ū vaivaí, kote'uhí kae nofo'i 'oku 'e te mālohi 'o Kalaisí.

10 Ko ia 'okou fiamālie ai 'i taku 'ū vaivai'angá, 'i te fa'a pā'usia, 'i te fa'a faingata'a'ina, 'i te fa'a fakatanga'i, 'i te fa'a 'efitu'ua, kote'uhí ko Kalaisi; hē 'i taku vaivaí, ko taku toki mālohi ia.

Ko te hoha'a 'a Paula ki te kau Kolinitoo

11 Tā kua u hoko 'o sesele 'i taku pōlepolé; ka ne'e kotou loki 'ia au ki ai. Seuke, ne'e mei totonu mu'a ke kotou sani 'ia au; he ne'e kailoa ha'akú mama'i tōmuli 'i te ha'a 'apōsetolo makehe atu nā, neongo ko he me'a noa 'ia au.

12 Ko te 'ū faka'ilonga 'o te 'apōsetoló ne'e feia 'iā kōtou, 'i te funga 'o he fu'u kātaki lahi, ko te 'ū faka'ilonga, mo te 'ū mana mo'oni, mo te 'ū ngāue fakaofo.

13 He ko te ā tū he me'a ne'e kotou tōmuli ai 'i te 'ū siasi kehé, ngata pē 'apē 'i te kailoa ke au fakamafasia'i 'ia kōtou 'e aú? 'Ē, fakamolemole'i taku ngāue kovi ko iá!

14 Vakai, ko tono tu'a tolu 'eni taku teu 'alu atu kiā kōtou, kā 'e kailoa ke au fakamafasia'i ai 'ia kōtou. He 'oku kala u fia ma'u he kotou me'a, kā ko kōtou 'ata'atā pē. Hē 'oku kailoa ko te fānaú ke tānaki koloa ma'a te mātu'á, kā ko te mātu'á ma'a te fānaú.

15 Kā ko aú 'okou mātu'aki loto ke foaki atu taku me'a, 'io, ke 'osi atu mo au foki kote'uhí ko te kotou laumālié, neongo 'e faka'a'au ifo toku 'ofa'í 'i te tupulakina taku 'ofa atú.

16 Pea ko 'eni, tou tuku ko ia; tā ne'e kala u fakamafasia'i 'ia kōtou 'e au; kā ko taku ma'u 'ia kōtoú takua, 'aki taku oló, he ko te tama kākā.

17 'Ē, 'oku 'i ai nai he taha kua u fekau'i atu, pea u ma'u me'a ai meiā kōtou?

18 Ne au kole kiā Taitusi ke 'alu atu, pea u fekau ke 'alu mo ia 'ia te kāinga 'e taha; ne ma'u me'a 'ia Taitusi meiā kōtou? Ne kailoa koā mā 'a'eva 'i te laumālie pē taha? Ne kailoa koā mā topuva'e taha pē?

19 Kua loa te kotou mahalo 'o pehē, 'oku motou tuli tonuhia atu kiā kōtou. 'Ā, 'i te 'ao 'o te 'Atuá 'oku motou fai ai te motou leá, pea 'oku motou tu'u 'iā Kalaisi; pea ko te motou me'a kotoa pē 'oku faí, si'aku 'ofa'anga, ko te fai ke langa'i ake ai 'ia kōtou.

20 Hē 'okou manahē na'a 'iloangé 'e kailoa ke au 'ilo'i 'ia kōtou, 'i taku a'u atú, 'oku kotou taau mo toku lotó; pea kotou 'ilo'i ai 'oku foki, ke au taau mo te kotou lotó. Na'a 'iloangé 'e hā 'iā kōtou he fetu'usi, he meheka, he fe'ita'itani, he

feke'ike'i, he felau'ikovi'aki, he fefanafanahi, he fakamafutafufuta, mo te fakamaveuveu.

²¹ 'Io, 'okou manahē na'a toe fakatōkilalo'i 'oku 'e toku 'Atuá 'i taku a'u atú, 'iā kōtou; pea 'e 'a'aku ke tēngihia he 'ihi 'iā nātou kua notou taukave te notou angahala mu'á, 'o kailoa notou fakatomala 'i te anga-'ulí, mo te fe'auakí, mo te pau'ú, 'a ia ne'e notou faí.

13

Ko te 'ūfakatokangafaka'osi mo te 'ūpōpoaki 'ofa

¹ Ko taku 'alu atu 'eni tono tu'a tolú – 'i te ngutu 'o te fakamo'oni 'e toko ua pe toko tolu 'e fakapapau'i ai 'ia te lea kotoa pē.*

² Ne au fu'aki tala'i atu ki mu'a, pea 'okou sinaki tala 'eni – hangē pē 'okou 'i hená, ko tono tu'a uá, pehē mo taku lea 'eni 'i taku kei mama'ó – 'okou tala kiā kōtou ne'e kotou fai angahala 'i mu'á, pea ki te kotou toenga: 'e kala u toe fakama'uma'u 'i taku 'alu atu kā faí;

³ ko te me'a 'i te kotou kumi ki te fakamo'oni 'o te lea 'a Kalaisi 'iā aú, 'a ia 'oku kailoa vaivai kiā kōtou, kaikehe 'oku ngāue mālohi ia 'iā kōtou.

⁴ He neongo ne'e kalusefai Ia ko Tana vaivaí, kā 'oku ma'uli Ia ko Tana mālohi mei te 'Atuá. Pea 'oku mo'oni 'oku motou vaivai fakataha mo Ia, kā 'e motou ma'uli fakataha mo Ia 'i te fai kiā kōtoú, ko te motou mālohi mei te 'Atuá.

⁵ 'E, kotou sivi mu'a 'ia kōtou, pe 'oku mo'oni te kotou tuí; 'eke fakamo'oni meiā kōtou. 'Io, na'a 'oku kailoa kotou ongona 'ia te 'iā kōtou 'ia Sīsū Kalaisí? Na'a ko te kau ta'e-he-fakamo'oni 'ia kōtou.

* **13:1** 13:1 Teu 17:6; 19:15

6 Kā 'okou pehē 'e kotou 'ilo'i 'oku kala ko te kau ta'e-he-fakamo'oni 'ia mātou.

7 Kā 'oku motou hū ki te 'Atuá ke 'aua 'aupito na'a kotou fai he kovi; 'o kala motou lotú ke hā te motou mo'oní, kā ke failelei 'e kōtou, kae motou nofo hangē 'oku kailoa he motou fakamo'oni.

8 He 'oku kala he motou mālohi ke fakafepaki ki te mo'oní, kā ke kauhaki'i 'ia te mo'oní.

9 He 'oku motou fiafia 'i te motou vaivai kae kotou mālohi; pea ko te me'a ko 'ení 'oku motou faka'amu ki ai, 'ia te kotou fakahaohaoá.

10 Ko tono 'uhinga ia 'okou tohi pehē ai kei mama'ó, talia na'a u fai māsila 'i taku 'iā kōtoú, 'i taku ngāue 'aki toku mafaí, 'a ia ne'e foaki mai 'e te 'Alikí kiā au ke fai 'aki te langa'i aké, 'o kailoa ko te holoki ifo.

11 Ko taku lea faka'osí 'eni, kāinga: kotou fiafia pē, kotou haohaoa, tali taku fakafiamālié, kotou loto taha, kotou nonofo melino; pea ko te 'Atua 'o te 'ofá mo te melinó 'e toki kau Ia mo kōtou.

12 Kotou fefekita'aki 'aki he 'uma tapu.

'Oku 'ofa atu 'ia te kāinga lotú kotoa pē.

13 Ko te kelesi 'a te 'Alikí ko Sīsū Kalaisi, mo te 'ofa 'a te 'Atuá, mo te feohi 'a te Laumālie Mā'oní'oni, 'ofa ke 'iā kōtou fuli pē ia.*

* **13:13** 13:13 'I te 'ū hiki fualoa 'ihí 'oku faka'osi 'aki te lea 'Emeni.

**Te Fuakava Fo'ou
Niuao'ou: Te Fuakava Fo'ou (New Testament) of
Tonga**

copyright © 2023 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Niuao'ou

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2024-08-14

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 3 Sep 2024 from source files
dated 14 Aug 2024

916961df-d7fc-5167-b598-93a0d0d5d9aa